

4.3. Інформаційні технології як засіб удосконалення досудового розслідування злочинів корупційної спрямованості

Одним з перспективних напрямів підвищення ефективності організації кримінального провадження слід уважати впровадження в процес досудового розслідування новітніх інформаційних систем і технологій², під якими прийнято розуміти організаційно упорядковану сукупність масивів інформації про об'єкти та інформаційні технології, у тому числі засоби сучасної комп'ютерної техніки, програмне забезпечення і мережі зв'язку, що забезпечують процеси введення, опрацювання та видачі інформації³. Стосовно

¹ Павлюк Н. В. Інформаційне забезпечення розслідування кримінальних правопорушень корупційної спрямованості: поняття та шляхи реалізації / Н. В. Павлюк // Питання боротьби зі злочинністю : зб. наук. пр. / редкол.: В. І. Борисов та ін. – Х. : Право, 2014. – Вип. 28. – С. 183.

² Белов О. А. Информационное обеспечение раскрытия и расследования преступлений : монография / О. А. Белов. – М. : Юрлитинформ, 2009.

³ Бірюков, В. В. Інформаційно-довідкове забезпечення розслідування злочинів: проблеми теорії і практики : автореф. дис. ... д-ра. юрид. наук : спец. 12.00.09 / В. В. Бірюков. – К., 2011. – С. 11.

процесу розслідування, то передусім ідеться про розроблення й використання комп'ютерних програм як підгрунтя інформаційного забезпечення підтримки прийняття рішення слідчим, який здійснює розслідування за конкретним кримінальним провадженням, а саме: про забезпечення такої його інтелектуальної діяльності, як планування, і таких його аспектів, як висунення робочих версій та обрання оптимальних систем слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій щодо їх перевірення¹. Аналогічної думки дотримуються й практичні працівники².

Найбільш продуктивними і такими, що відповідають як сучасному стану наукових досліджень, так і потребам судово-слідчої практики, можна визнати інформаційно-довідкову, інформаційно-пошукову, інформаційно-модельну та інформаційно-консульта-тивну системи³. Якщо перші три утворюються на суто емпіричній

¹ Журавель В. А. Інформаційне забезпечення підтримки прийняття рішення слідчим / В. А. Журавель // Кримінально-правова охорона життя та здоров'я : матеріали наук.-практ. конф., Харків 22–23 квітня 2004 р. – К. : Юрінком Інтер, 2004. – С. 211–214.

² Примітка : За підсумками проведеного нами опитування серед найбільш дієвих засобів підвищення ефективності організації розслідування слідчими названі такі : 1) розроблення систем типових версій та механізмів їх використання при розслідуванні конкретного різновиду злочинів, у тому числі із застосуванням комп'ютерної техніки (вказало 58 % опитаних респондентів); 2) удосконалення процедури висунення і перевірки робочих версій та контрверсій (86 %); 3) більш широка практика застосування алгоритмізації та програмування процедури розслідування (64 %); 4) розроблення оптимальних систем слідчих дій відповідно до слідчих ситуацій, що виникають (52 %); 5) запровадження тактичних операцій як засобів розв'язання тактичних завдань розслідування (48 %).

³ Примітка : Слід зазначити, що в літературі з криміналістики висловлюються й інші точки зору щодо класифікації сучасних інформаційних систем, які використовуються для організації розслідування певної категорії злочинів. Зокрема, В. В. Бірюков у контексті формування власного криміналістичного вчення з умовною назвою «інформаційно-довідкове забезпечення розслідування злочинів» указує, що ефективну роботу з відомостями, які містять інтегровані банки даних, забезпечують інформаційно-пошукові, інформаційно-аналітичні, геоінформаційні та експертні системи (див. : Бірюков В. В. Теоретичні основи інформаційно-довідкового забезпечення розслідування злочинів : монографія / В. В. Бірюков. – Луганськ : РВВ ЛДУВС, 2009. – С. 266–309). У свою чергу К. І. Беляков виділяє інформаційно-логічні (АІЛС) та інформаційно-пошукові (АІПС) системи. На думку автора, системи штучного інтелекту АІЛС являють собою засоби, що поряд із масивами даних стосовно певних об'єктів мають базу знань з певної галузі, на яку вони орієнтовані, нею вони оперують у процесі опрацювання інформації. Такі інформаційні системи за відповідними алгоритмами опрацьовують необхідну інформацію і за результатами дають

основі, то остання базується не тільки на статистично значущій інформації, а й на масиві відповідних знань, насамперед на висновках певної групи експертів, тому її ще називають експертною системою¹.

Кожна із зазначених систем має свою історію розвитку, специфіку утворення і сферу застосування². Першими й найбільш поширеними слід уважати інформаційно-довідкову та інформаційно-пошукову системи, призначення яких полягає насамперед у забезпеченні автоматизованого режиму пошуку й оброблення статистичних (кількісних) показників, що відображені в різних видах криміналістичних обліків. Це стосується в першу чергу інформації про осіб, які вчинили злочин, способи вчинення злочину і відповідні сліди, предмети злочинного посягання. При цьому як одиниці обліку можуть виступати місце й час вчинення діяння, способи дій, знаряддя та засоби тощо.

Дещо складнішою з точки зору внутрішньої архітекτονіки та процесу побудови є інформаційно-модельна система, яка також базується на пошуку й обробленні статистичних (кількісних) показників, але, на відміну від попередніх, кінцевим результатом її застосування виступають певні інформаційні моделі. Ці моделі можуть мати ретроспективну або перспективну спрямованість. Перші відтворюють об'єкти пошуку й пізнання, а другі відбивають напрями та характер діяльності самих суб'єктів пізнання. Перші стосуються подій, що відбулися в минулому, другі – що відбудуться в майбутньому.

виважені рекомендації щодо певної діяльності. Опрацьовуючи інформацію, вони здатні «генерувати» рекомендації, логічні висновки і, як мінімум, видавати нову інформацію (див. : Беляков К. И. Совершенствование информационного обеспечения расследования преступлений на базе АИИС : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 / К. И. Беляков. – К., 1993. – С. 11–12).

¹ Журавель В. А. Автоматизовані інформаційні системи як засіб забезпечення ефективності досудового розслідування / В. А. Журавель // Теорія та практика судової експертизи і криміналістики : зб. наук. праць / ред. кол. : А. І. Лозовий, В. Ю. Шепітько та ін. – Х. : Право, 2015. – Вип. 15. – С. 14.

² Полевой Н. С. Криминалистическая кибернетика / Н. С. Полевой. – М. : Изд-во МГУ, 1982.

Стосовно моделей першого рівня, то йдеться про моделювання типових ознак осіб, що вчиняють той чи інший різновид злочинів, тобто про побудову типових версій, наприклад, щодо злочинців, котрі вчиняють умисні вбивства, вбивства з ознаками психосексуальних аномалій, квартирні крадіжки в умовах великих промислових міст тощо. Такого роду моделювання здійснюється на підставі виявлення кореляційних залежностей між елементами криміналістичної характеристики певної категорії злочинів (за рахунок зіставлення вихідних даних з комплексами ознак, що притаманні особам, які вчиняють ці злочини). У свою чергу, моделі перспективної спрямованості відтворюють припущення стосовно можливої нової жертви злочинного посягання, можливого місця й часу вчинення нового злочину, що готується, найбільш імовірного суб'єкта та імовірних місць його резиденції.

Сучасний стан комп'ютерних розробок дозволяє виявити кореляційні залежності між елементами криміналістичної характеристики певної категорії злочинів не наочним шляхом, як це здійснювалось раніше, а із застосуванням математичного оброблення репрезентативної вибірки кримінальних проваджень. Саме комп'ютерні програми автоматизованого оброблення емпіричних даних дозволяють установити найбільшу кількість кореляційних залежностей між елементами криміналістичної характеристики розглядуваної категорії злочинів, перенести отримані дані у кореляційні таблиці, а в подальшому на їх підставі побудувати систему типових версій щодо особи злочинця, мотиву та способу вчинення злочину. При цьому опрацювання даних, відображених у кореляційних таблицях, також має здійснюватися комп'ютерними засобами, з тим щоб максимально сприяти нівелюванню взаємовпливу різноманітних перемінних і хитких даних, що можуть впливати на перекучування тенденцій.

Інформаційно-модельна система також передбачає створення спеціальної комп'ютерної програми, яка дозволяє здійснювати

математичні розрахунки імовірних місць резиденції злочинців і можливих місць вчинення ними нових злочинів. Ідеться насамперед про серійні вбивства, яким притаманні певні закономірності щодо жертви, способу, обставинам злочину, особи злочинця. Саме наявність цих закономірностей, їх константність, з одного боку, підкреслює серійний характер вчинених вбивств, а з другого – слугує підставою для розробки цієї програми.

В основу побудови зазначеної програми може бути покладена інформація щодо таких параметрів, як вік злочинця, час і місце вчинення злочину, жертва злочину, причому таким чином, щоб з обмеженої кількості зібраних відомостей про минуле ймовірного злочинця та його поведінку за допомогою цієї програми можна було визначити регіон і місце розташування оселі злочинця, звідки він виходить на свої операції. Програма може працювати на підставі звірених даних про можливого злочинця та обставин учинених ним злочинів із так званими «ресурсними характеристиками», тобто з ознаками всіх ідентичних злочинів, інформацією про злочинців, яка міститься в базі даних комп'ютера.

Формування бази даних розглядуваної комп'ютерної програми доцільно здійснювати з урахуванням наступних рекомендацій щодо найбільш ефективних процедур визначення і розрахунків географічно орієнтованих відомостей про вчинені злочини. Насамперед при використанні координатної інформації про місця вчинення злочинів необхідно вивести географічне уявлення про місця всіх узятих на облік злочинів цієї категорії, у яких повинні бути відображені пов'язані зі злочинами відповідні географічно орієнтовані дані щодо оселі злочинця, тобто проаналізувати кожен злочин із погляду розташування оселі злочинця й місця вчинення злочину. Слід також виходити з того, що в загальному плані всі злочинці розподіляються на категорії залежно від можливостей і ресурсів: часу, наявності автомобіля, витрат на проїзд, знання району злочину, усіх його особливостей. За таких умов до банку даних можуть бути внесені відомості про:

- місце вчинення злочину (приміщення, відкрита місцевість) і райони проживання злочинця;
- час учинення злочину (дні тижня) і відстань, яку проїжджає злочинець до місця вчинення кримінального акту;
- вік злочинця;
- особу жертви злочину та її взаємовідносини зі злочинцем.

При цьому, якщо в ході оброблення зазначених відомостей засобами комп'ютерної техніки виявляється, що місця злочинів включають і місце проживання злочинця, то перевагу слід віддавати моделі «місцевого» злочинця. А якщо район розташування оселі лежить за межами району вчинення злочинів, тоді більше підходить модель «приїжджого» злочинця. Крім того, необхідно пов'язувати місце проживання злочинця з місцем учинення ним першого злочину, оскільки саме максимальна і мінімальна дистанції від оселі до місця першого злочину, виявленого в обраній групі злочинців, можуть використовуватися як радіуси двох кіл, центри яких були місцями першого злочину, вчиненого конкретним злочинцем. Простір між цими двома колами тоді й буде найбільш імовірним місцем розташування оселі цього нового злочинця, тобто саме там його слід шукати¹.

У криміналістиці поряд із засобами, що базуються на статистичному аналізі інформації, стосовно розслідування поступово отримують розвиток і практику застосування інформаційні системи, які засновані на збиранні, класифікації та використанні узагальненого досвіду розслідування у вигляді суджень певної категорії досвідчених фахівців. Такого роду знання, що зафіксовані спрощено у правилі – «якщо є такий-то факт, то, імовірно, мала місце така-то дія й учинена вона з таким-то мотивом» і підготовлені для оброблення на комп'ютерній техніці, дозволяють прийнятно імітувати процес оцінки слідчим ситуації розслідування й забезпечити в режимі діалогу консультативну підтримку

¹ Журавель В. А. Криміналістичні прогнози як засіб протидії серійним вбивствам / В. А. Журавель, В. Л. Синчук // Вісн. Луган. акад. внутр. справ України. – Луганськ : РВВ ЛАВС, 2002. – Вип. 3. – С. 183–188.

прийняття ним відповідного рішення¹. Справа в тому, що навіть досконально розроблені та апробовані криміналістичні рекомендації виявляються занадто складними для безпосереднього їх використання в ході розслідування конкретного злочину не тільки для початківців, а й для досвідчених слідчих. Ось чому одне з найбільш важливих завдань при цьому полягає в правильному виділенні та описанні ознак вихідної ситуації, їх співвідношення з предметом доказування, а також встановлення відповідних логічних взаємозв'язків.

Допомогти слідчому вирішити зазначені завдання саме і призначені інформаційно-консультативні системи. Саме вони на підставі усвідомлення й аналізу вихідної інформації, формування слідчих версій сприяють визначенню оптимальної послідовності проведення окремих слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій. При цьому йдеться не лише про визначення стратегічних напрямів розслідування, а й про обрання тактики (технології) проведення окремих слідчих (розшукових) дій. Зокрема, слідчий може скористатися так званими демонстраційними прикладами, скажімо, отримати перелік можливих експертиз, які призначаються при розслідуванні певного виду (різновиду) злочинів, і вирішуваних питань, або перелік можливих ситуацій, які складаються на певному етапі розслідування, та можливих алгоритмів дій слідчого щодо виходу із цих ситуацій тощо.

Водночас інформаційно-консультативні системи сприяють поповненню відсутніх досвіду та знань у слідчих та співробітників оперативних підрозділів, оскільки менш досвідчені працівники

¹ Примітка : Новим кроком до впровадження ідей «штучного інтелекту» в слідчу практику можна вважати створення комп'ютерних інформаційно-консультативних систем як прообразів автоматизованих методик розслідування, формування яких вважається вельми перспективним і актуальним (див. : Кушніренко С. П. Криміналістическая характеристика и типовые программы расследования хищений чужого имущества путем мошенничества с использованием лжепредприятий : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / С. П. Кушніренко. – СПб., 1996. – С. 19; Тишутина И. В. Первоначальный этап раскрытия и расследования бандитизма : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / И. В. Тишутина. – М., 2003. – С. 12) та ін.

отримують можливість нарівні з професіоналами, тобто тими, що мають значний досвід роботи з аналогічних кримінальних проваджень, однаково чітко підходити до оцінки вихідної інформації, здійснювати побудову слідчих версій, обирати найбільш раціональну послідовність проведення слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій як засобів впливу на слідчі ситуації, що складаються¹.

Виходячи з того, що розслідування – це завжди складний пізнавальний процес, реалізація якого здійснюється головним чином евристичним (творчим) шляхом, де алгоритмічний виконує лише допоміжну роль², то й програмування слід розглядати як складу частину, певний етап планування. Слідчий, спираючись на розроблені в науці програми дій, відповідно до ситуації, що виникла, і враховуючи реальні можливості, складає детальний

¹ Журавель В. А. Інформаційне забезпечення процесу розслідування: шляхи та засоби / В. А. Журавель // Вісн. Акад. прав. наук України. – X. : Право, 2004. – Вип. 2 (37). – С. 175–180.

² Примітка: Сьогодні у криміналістиці спостерігається тенденція до формування основ алгоритмізації і програмування слідчої діяльності. Принциповим у ракурсі наукового обґрунтування й практичної реалізації алгоритмізації є комплексний узгоджений підхід до розуміння цієї форми слідчої діяльності. Важливим елементом такого розуміння є з'ясування співвідношення алгоритмізації та творчого (евристичного) підходу. Так, творчий елемент є необхідною умовою при вирішенні найбільш складних пізнавальних завдань, насамперед тих, що виникають у ситуаціях невизначеності, наприклад, щодо висунення версій, оцінки слідчих ситуацій, прийняття тактичного рішення тощо. Алгоритми, у свою чергу, застосовуються при вирішенні менш складних завдань, тобто таких, які завжди або вирішуються однаково, або потребують відповідного способу вирішення з числа відомих типових і його адаптації стосовно конкретного випадку (див. : Соколенко М. О. Алгоритмізація і творчий підхід у тактиці допиту / М. О. Соколенко // Питання боротьби зі злочинністю : зб. наук. пр. / редкол. : В.І. Борисов та ін. – X. : Право, 2015. – Вип. 29. – С. 236). Переважна більшість елементів поведінки слідчого, незалежно від рівня розумової активності, регулюється певними штампами, «автоматизмами», здобутими в результаті життєвого і професійного досвіду. Крім того, слідчий не в змозі уникнути одноманітної технічної роботи, зокрема, пов'язаної з неухильним дотриманням передбаченої законом процесуальної форми. У таких випадках криміналістичні алгоритми дозволяють методично виконувати всі необхідні процесуальні умови, досягати поставленої мети та істотно зекономити фізичні, психологічні ресурси слідчого, розвиваючи його алгоритмічне мислення. І навпаки, їх відсутність часто змушує слідчого діяти методом спроб і помилок, витрачаючи більше часу і зусиль (див. : Шаталов А. С. Проблемы алгоритмизации расследования преступлений [Электронный ресурс] : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.09. / А. С. Шаталов ; Московская академия МВД РФ. – М. : РГБ, 2003. – С. 244).

план розслідування. За таких обставин значення програмування як засобу доведення методичних рекомендацій до слідчого полягає в тому, що воно надає йому можливості в тих випадках, коли є готові оптимальні рішення, не займатися їх винаходом, а брати і використовувати вже готові¹. При цьому обов'язково слід враховувати, що методичні приписи, які містяться в програмі, це лише передумови до діяльності, в той же час успіх розслідування досягається не стільки ступенем їх опанування, скільки професійним використанням в умовах конкретної ситуації. Оскільки це так, то застосування алгоритмічних схем, програм вимагають від слідчого значних інтелектуальних зусиль. Ідея алгоритмізації та програмування розслідування не повинна позбавляти слідчого можливості пошуку евристичних рішень, навпаки, програма повинна стимулювати його ініціативу щодо відшукання нового оригінального рішення, навіть такого, яке не передбачене її розробниками². У зв'язку із цим програми розслідування мають бути побудовані так, щоб слідчий міг на їх основі висувати версії по справі, що розслідується, і планувати провадження окремих слідчих дій, використовуючи при цьому власний практичний досвід, свої інтелектуальні можливості, спираючись на інтуїцію та евристичні рішення³.

При цьому необхідно визнати, що на сьогодні далеко не всі практики чітко розуміють перевагу такої форми викладення методичних порад, із настороженістю ставляться до них, побоюючись шаблонності та зниження творчого потенціалу. Про це свідчать результати опитування як початківців, так і досвідчених слідчих. Так, 36 % з опитаних нами слідчих не вважають більш

¹ Соя-Серко Л. А. Программирование и творчество в деятельности следователя / Л. А. Соя-Серко // Проблемы предварительного следствия в уголовном судопроизводстве : сб. науч. тр. – М. : ВИИПРМПП, 1980. – С. 33.

² Быховский И. Е. Программирование расследования : возможности и перспективы / И. Е. Быховский // Актуальные проблемы советской криминалистики : сб. науч. тр. – М. : ВИИПРМПП, 1980. – С. 66–67.

³ Гуняев В. В защиту криминалистических программ / В. Гуняев, С. Кузьмин // Соц. законность. – 1990. – № 3. – С. 49.

широку практику застосування алгоритмізації та програмування дієвим засобів підвищення ефективності організації та планування процесу досудового розслідування. Такого роду сумніви з боку практичних працівників необхідно розвінчувати саме науковцям, насамперед за рахунок здійснення типізації слідчих ситуацій відповідно до різних категорій злочинних проявів і етапів їх розслідування (вихідного, початкового, наступного), визначення до кожного з них вичерпного переліку стратегічних і тактичних завдань, розроблення й запровадження оптимальних програм розслідування та алгоритмічних схем дій слідчого щодо їх розв'язання¹.

Отже, криміналістичні алгоритми й програми розслідування мають бути розроблені у такий спосіб, щоб вони стимулювали ділову активність слідчого, істотно полегшували його розумову діяльність, забезпечували швидкість прийняття ним рішень з урахуванням усіх без винятку рекомендацій криміналістики і вимог чинного законодавства. Разом із тим вони в жодному разі не повинні замінити індивідуальність, професіоналізм, стиль мислення слідчого, не позбавляти його творчих засад, тим більше, що при всьому бажанні нестандартне рішення в розслідуванні злочинів запрограмувати неможливо. «Як би не розвивалося програмування розслідування, – наголошував І. Є. Биховський, – воно не повинно переслідувати мету створення слідчого-робота замість слідчого-дослідника»². Т. С. Волчецька також підкреслює, що типову програму слідчій має застосовувати не автоматично, суворо дотримуючись усіх її пунктів, а творчо, пристосовуючи її до конкретного процесу розсліду-

¹ Журавель В. А. Автоматизовані інформаційні системи як засіб забезпечення ефективності досудового розслідування / В. А. Журавель // Теорія та практика судової експертизи і криміналістики : зб. наук. праць / ред. кол. : А. І. Лозовий, В. Ю. Шепітько та ін. – Х. : Право, 2015. – Вип. 15. – С. 19.

² Быховский И. Е. Типовые версии и программирование расследования: возможности и перспективы / И. Е. Быховский // Актуальные проблемы советской криминалистики (материалы для обсуждения на расширенном заседании ученого совета). – М. : ВНИИПРМП, 1979. – С. 58.

вання¹. Ще більш категоричною у своїх судженнях є Т. О. Седова, яка наголошує, що використання типових програм не перешкоджає, а, навпаки, створює більший простір для творчого процесу, тому що звільняє розумову діяльність слідчого від рутинного, типового, повсякденного². При цьому самі алгоритми й програми виступають своєрідним способом концентрації криміналістичних знань, акумулятором узагальненого досвіду слідчої діяльності, підвищують її ефективність, перетворюючи на програмно керовану та більш контрольовану при розв'язанні однотипних завдань розслідування, створюючи відповідні умови для економії інтелектуальної праці слідчого, її автоматизації там, де це можливо й необхідно.

Принципи та ідеї алгоритмізації й програмування набувають особливого значення ще й тому, що виникає об'єктивна можливість їх реалізації засобами комп'ютерної техніки, оскільки на сьогодні кожний слідчий має в користуванні персональний комп'ютер. Зазначене зумовлює ще один напрям спільних досліджень криміналістів і математиків-програмістів стосовно формалізації існуючих і створення нових алгоритмів та програм розслідування, які б мали вигляд довідково-консультаційного посібника для слідчих. Звернення до цих джерел і могло б стати тим необхідним засобом оперативного одержання управляючої інформації, який реально сприятиме підвищенню рівня ефективності пізнавальної, конструктивної та організаційної діяльності слідчого³.

¹ Волчечкая Т. С. Современные проблемы моделирования в криминалистике и следственной практике: учебное пособие / Т. С. Волчечкая. – Калининград : Изд-во Калининград. ун-та, 1997. – С. 46.

² Седова Т. А. Проблемы алгоритмизации оценочной деятельности следователя / Т. А. Седова // Проблемы прогнозирования, организации и информационного обеспечения предварительного следствия : межвуз. науч. сб. – Уфа : Изд-во Башк. ун-та, 1989. – С. 61.

³ Журавель В. А. Автоматизовані інформаційні системи як засіб забезпечення ефективності досудового розслідування / В. А. Журавель // Теорія та практика судової експертизи і криміналістики : зб. наук. праць / ред. кол. : А. І. Лозовий, В. Ю. Шепітько та ін. – Х. : Право, 2015. – Вип. 15. – С. 20.

Національна академія правових наук України

Науково-дослідний інститут вивчення проблем злочинності
імені академіка В. В. Сташиса

ІННОВАЦІЙНІ ЗАСАДИ ТЕХНІКО-КРИМІНАЛІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ КРИМІНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ

Монографія

*За редакцією
академіка НАПрН України В. Ю. Шепітька,
члена-кореспондента НАПрН України В. А. Журавля*



Харків

2017

УДК 343.98 : 001.895

ББК 67.52

І 67

Рекомендовано до друку вченою радою Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В.В. Сташиса Національної академії правових наук України (протокол № 11 від 26 жовтня 2016 р.)

Рецензенти:

Коновалова В. О. – професор кафедри криміналістики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, доктор юридичних наук, професор, академік Національної академії правових наук України

Степанюк Р. Л. – завідувач кафедри криміналістики та судової експертології факультету №1 Харківського національного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор

Колектив авторів:

Шепітько В. Ю. – Передмова, §§ 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 2.1, 3.1, 3.2; Журавель В. А. – Передмова, §§ 1.2, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4; Авдєєва Г. К. – §§ 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 2.3, 3.2, 3.3, 3.4; Білоус В. В. – §§ 2.1, 2.4; Великанов С. В. – §§ 2.5, 3.5; Гетьман Г. М. – § 2.2; Затенаський Д. В. – §§ 2.7, 2.8; Керик Л. І. – § 2.6; Павлюк Н. В. – §§ 4.2, 4.4; Резнікова О. І. – §§ 4.1, 4.4.

І 67 Інноваційні засади техніко-криміналістичного забезпечення діяльності органів кримінальної юстиції : Монографія / кол. авт. В. Ю. Шепітько, В. А. Журавель, Г. К. Авдєєва та ін.; за ред. В. Ю. Шепітька, В. А. Журавля. – Х.: Вид. агенція «Апостіль», 2017. – 260 с.

Монографію присвячено проблемам розроблення інноваційних засад техніко-криміналістичного забезпечення діяльності органів кримінальної юстиції. У роботі розкрито сутність інновацій у техніко-криміналістичному забезпеченні діяльності органів кримінальної юстиції, досліджено проблеми застосування новітніх інформаційних технологій у діяльності органів досудового розслідування, інноваційні підходи до використання спеціальних знань у правозастосовній діяльності та питання техніко-криміналістичного забезпечення розслідування кримінальних правопорушень корупційної спрямованості.

Для науковців, працівників правоохоронних та судових органів, викладачів, аспірантів та студентів юридичних навчальних закладів.

ББК 67.52

© В.Ю. Шепітько, В.А. Журавель,
Г. К. Авдєєва та ін., 2017

© Вид. агенція “Апостіль”, 2017

ISBN